

## BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1923 október 11.

277. szám

Megjelenik minden reggel, kénop után és hétfőn délelőtt  
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt  
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

## Idegen-e a magyar nyelv?

Az erdélyi városi hatóságok külön álláspontra helyezkedtek a magyar cégtáblákkal szemben. Erdélyben ugyanis, sem a hatóságok nem tiltották le a magyar cégtáblákat, sem „a hazafiúi fellángolás” nem szaggatta le az éjszaka homályában. Erdélyben megtűrik a magyar cégtáblákat, de megadóztatják. Erdélyben ugyanis a városok adót vetnek ki a cégtáblákra. S az a gyakorlat fejlődött ki a városok törvényhozásaiban, hogy a román nyelvű cégtáblákat alacsony adókulcs alapján adóztatják meg, míg a magyar és német cégtáblákra sok ezer leies városi adót vetnek, azaz az indokolással, hogy a magyar nyelv idegen nyelv Erdélyben.

A román belügyminiszter, akinek pedig sem a politikai fölvilágosodottság, sem a nemzeti türelmesség élő szobrának nem lehet tekinteni, most rendeletet bocsátott ki, amelyben megtiltja a városi hatóságoknak azt, hogy a magyar nyelvű cégtáblákra magasabb adót vessenek ki, mint a román nyelvűekre, miután — ezt nem mi mondjuk, hanem a román belügyminiszter — a magyar nyelv Erdélyben nem tekinthető idegen nyelvnek.

Hozzászoktunk már ahhoz, hogy ha Romániáról van szó, azt olvassuk: a román bojárok hazéja. Ahhoz is hozzá szoktattak bennünket, hogy az SHS. királyságot a „jugoszláv demokrácia” fogalmával helyettesítik. Ilyen metaforák között, úgy gondoljuk, illetlen lenne, ha nem a mélyen tisztelt cégtábla romboló uraknak, de az intézkedésre hatáskörrel bíró hatóságoknak szíves figyelmébe ajánlanánk a romániai példát s megkérdeznénk, ha a román bojárok kormánya nem tekinti idegen nyelvnek Erdélyben a magyar nyelvet, a jugoszláv demokrácia kormánya annak tekinti-e a Vajdaságban?

Mi nem vitatkozhatunk azokkal a cégtábla rombolókkal, akik csak sötétben bujkálva tudnak hazafiassá lenni. Vitatkozzék velük a rendőr, a csendőr, vagy az ügyész. Mi azokkal a cégtábla rombolókkal szeretnénk vitába eszkedni, akik rendeletekkel, intézkedésekkel, hatósági paranccsal szedik le, vagy szedték le a magyar felírásokat. Szeretnénk megkérdezni azt a főispánt, hogy a magyar kereskedelmi törvényre való bátor hivatkozással parancsolta le a román nyelvű, sőt a csak horvát nyelvű felírásokat, szeretnénk megkérdezni a főkapitányt, a magyar nyelvű cégtáblákra való adóztatással tette egy idegen nyelv-e a magyar?

meg mindenki az állam nyelvén. Abban a megnehezedett gazdasági versenyben, amibe a kisebbségi sors sodorta a magyarságot, senki nem fogja megélni a helyét, ha nem érti és nem beszél az állam hivatalos nyelvét. A mai iskolai politika olyan, hogy a következő generáció már minden bizonnyal folyékonyan fog beszélni szerbül. A most felnőtt generációt viszont, ha csak az életviszonyok nem kényszerítik rá, hogy legyőzzék a rájuk néző idegen nyelv hallatlan nehézségeit, az üzleti cégtáblák nem fogják szerbül megtanítani. Azt még megértettük, hogy a határmegállapító bizottság működése előtt a túlzott gondoskodás a város külső képében is támaszt keresett. De mi szükség van fontartani azt az állapotot, amit az előkelő idegenek számára készítettek elő. Senki nem vonja kétségbe ennek az országnak szláv jellegét, senki nem akarja meggyöngíteni itt a szláv hegemoniát. De higgyék el, a magyar fölírások sem gyöngíthetnek azt meg. Az állam nem-

zeti jellege sokkal pregnánsabb, semhogy azt a topolai, vagy horgosi magyar cégtáblák csak érinteni is tudják. Milyen nemzeti szükség vagy államraison kívánja azt, hogy Topolán vagy Horgoson, ahol a lakosság 99 százaléka csak magyarul beszélő magyar, ne legyen magyar uccafelirat a magyar cégtábla? Hol abban a logika, hogy Suboticán nem lehet sem magyar cégtábla, sem magyar uccafelírás, Somborban nem lehet magyar cégtábla, de van magyar uccafelírás s Noviszadon van magyar cégtábla, de nincs magyar uccafelirat?

Ezt a kérdést nem lehet sem az éjszaka hőseire, sem a városi hatóságok sokszor jószándéku, de majdnem mindig tulbuzgó tisztviselőire bízni. A kérdés egységes rendezésére a kormány hivatott. Sértésnek tartanánk annak feltételezését is, hogy a jugoszláv demokrácia kormánya még annyi türelmességet és engedékenységet sem tanusítana ennek a kérdésnek rendezésével, mint a bojárok hazájának rendőrmisztere.

## Az ellenzék kivonult a parlamentből

Elfogadták az illetéktörvénytervezetet — A nemzetgyűlés elnapolására készül a kormány

Beogradból jelentik: A kormány a parlamentnek forszírozott munkájával sikerült elérni azt, hogy szerdán este már befejezték az illetéktörvény részletes vitáját. Csütörtökön interpellációs nap lesz a parlamentben, pénteken pedig valószínűleg végeznek azzal az egy szakaszos törvénnyel, amely a bíróságokról szóló törvény törvényes magyarozatáról szól. Ezután egészen október 20-ig szünet lesz a parlamentnek a második ülészak megkezdéséig. A parlament szünet ismét a legbizonytalanabb politikai helyzetben éri a kormányt, amelynek a helyzete semmivel se jobb, mint a parlament megnyitása, illetve közvetlenül a választások lezajlása után volt, sőt a föderalista pártok agresszív föllépése következtében a kormány helyzete ma még bizonytalanabb. Emellett még a radikális párton belül is nagy nehézségekkel kell a kormánynak megküzdnie. Eltekintve azoktól a támadásoktól, amelyeket a pártban egyes miniszterek működését illetik, újabbán mind több olyan hang is hallható a radikális párt részéről, amely

eltiltja a kormány koncessziós politikáját a nemzetiségi pártokkal: a németekkel és törökökkel szemben.

Ezt a hangulatot különösen a dzsemjet legutóbbi követelése erősítette ki, amely a deliszérbiai agrárviszonyok sürgős rendezését

követeli. Ugyalátszik a kormány ennek a követelésnek kénytelen lesz engedni és a kérdés tanulmányozása céljából Simonovic agrárminiszter csütörtökön már leutazik Skopljéba. Ezért már a radikális párti sajtó is kezdi támadni a kormányt.

Nagy az elégedetlenség azonkívül a radikális pártban a kormánynak a németekkel szemben folytatott politikája miatt is. A radikális klubban azt hiszik, hogy a kormány nagy engedményeket tett a németeknek, pedig

a német párt részéről elért eredmények nagyon szegényesek és a gyakorlatban még nem is vették őket keresztül.

A kormány azonban olyan diszkrétan kezeli a német képviselőkkel folyó tárgyalásokat, hogy maga a radikális párt sincs arról tájékozva és a képviselők látva a németek loyálisát, azt hiszik, hogy a németek nagyobb engedményeket kaptak, bár ennek a valóságban semmi tárgyi alapja nincsen.

Az ellenzéken is állandó mozgalom észlelhető a frontegység megteremtése érdekében. Időről-időre sikerül is közös akcióra összerakni ez ellenzék, így a szerda esti ülésen is meggyezés jött létre az autonómista pártok és a demokraták között a parlament demonstratív elhagyására, ami nehéz perceket szerzett a kormánynak, amely csak nehezen

tudta a parlament munkaképességét biztosítani.

## Az illetéktörvény részletes vitája

A parlament szerdai ülésén, amelyen délelőtt háromnegyed tízkor nyitott meg Jovanovic Ljuba elnök, megkezdte az illetéktörvény részletes vitáját. A napirend előtt Gyorgyevics Szvetisláv demokrata az elnöktől felvilágosítást kért, miért nem válaszol a pénzügyminiszter a hozzá intézett kisebb kérdésekre. Az elnök válaszában kijelentette, hogy a kérdést idejében eljuttatta a miniszterhez.

A napirenden szereplő illetéktörvény vitája üres padosorok előtt folyt le. A többségi előadó: Kocics radikális felolvasta és ismertette a javaslat első fejezetét, amely fölött hosszabb vita indult meg. Vesenyák (radikális), Hrasnica (muzulmán), Brisavljevics (demokrata), módosításokat javasoltak. Dimitrijevic Mita (radikális) szintén módosítást indítványozott, amely szerint a jövételi számlára való bevásárlásoknál a magánosok is nagyobb részt vehessenek. Popovic Szvetisláv (demokrata) kisebbségi előadó több illeték leszállítást javasolta. A többség nevében Kocics válaszolt az elhangzott kifogásokra és bejelentette, hogy csupán Dimitrijevic módosítását fogadja el, ami — természetesen — heves tiltakozást váltott ki az ellenzékben. A javaslat első szakaszát a többség elfogadta.

Bojovics titkár felolvasta a pénzügyminiszter új javaslatát a fogyasztási adótörvény módosításáról, mire a parlament kimondotta a sürgősséget és ezzel a délelőtti ülés véget is ért.

A délutáni ülésen a pénzügyminiszter és az előadó csekély érdeklődés mellett visszautasították az ellenzéki módosításokat, ami után a többség elfogadta a javaslatnak mind a kilenc fejezetét.

A harmadik olvasás után Davidovic Ljuba az ellenzék nevében nyilatkozatot tett és kijelentette, hogy tekintettel a kormánynak az ellenzékkel szemben tanúsított magatartására, ami azt bizonyítja, hogy nem kívánják komolyan az ellenzék részvételét a törvényhozás munkájában, az ellenzék elhárítja magát a felelősséget azért, hogy ez a javaslat törvényerőre emelkedett és ennek dokumentálására kivonult az ülésteremből.

A demokraták, klerikálisok, muzulmánok, szociálisták néhány pártunkivállalóval együtt elhagyták Davidovic felszólalása után a parlamentet.

ahonnan a földművespártiak tudvalevően már néhány nappal előtte kivonultak. A dzsemjet, a németek és — ami nagy feltűnést



## Stinnes hazaárválással vádolják a kommunisták

### A kormány engedélye nélkül tárgyalta a megszálló hatóságokkal

A Havas-ügynökség jelentése szerint Poincaré csütörtökön fogadja Németország képviselőjét, akit azzal a megbízással küldött a német kormány Párisba, hogy *készítse elő Németország részvételét azokra a tárgyalásokra, amelyek a ruhr-vidéki termelés megkezdéséről határoznak.* Párisban úgy tudják, hogy Poincaré Németország kérését el fogja utasítani, mert az az álláspontja, hogy a szövetségesek nem tárgyalhatnak a passzív rezisztencia szerzőivel, csupán helyi hatóságokkal folytathatnak megbeszélést a normális élet helyreállítása érdekében. *Stresemann* módjában lesz az ellenállás tényleges megszüntetése után tárgyalni Franciaországgal, mely csak ettől a pillanattól kezdve *kezd meg a diplomáciai tárgyalásokat.* Franciaország mindaddig nem lép érintkezésbe a német kormánnyal, míg a passzív ellenállásra vonatkozó feltételeket nem teljesítik és a *dologi szolgáltatások meg nem kezdődnek.*

Németország nem számíthat Anglia támogatására

A berlini lapok azt írják, hogy az angol politikai helyzet úgy alakul, hogy *Baldwin* támogatására a jövőben nem számíthat Németország. A londoni birodalmi konferencián az angol kormánynak olyan értelemben adtak utasítást, hogy tartózkodjék az európai ügyekbe való sürri beavatkozástól és törődjön inkább a brit gazdasági élet reorganizálásával.

A német közvélemény Stinnesek ellen

Berlinből jelentik: A megszállott területekbe nagyiparosoknak Stinnes vezetésével megkezdett akciója, amelynek során a német kormány *tudta nélkül* kezdtek tárgyalásokat a megszálló hatóságokkal, mind nagyobb hullámokat vet. A német közvéleményt nagyon felháborították a tárgyalásokról szóló hírek, mert azt a *benyomást keltik, hogy Stinnes akcióival meg akarja előzni a német kormányt és nehézségeket akar gördíteni a kormány munkálatai elé.*

A birodalmi gyűlésen ezzel kapcsolatban a kommunisták azt az indítványt tették, hogy Stinnes és társai ellen a kormány *összeesküvés címén indítson eljárást.*

A pápa kegyelmet kért a Ruhr-vidéki elítélteknek

Düsseldorfi jelentés szerint a pápai delegátus meglátogatta *Degoutte* tábornokot és a pápa nevében arra kérte, hogy kegyelmezzen meg a *politikai vétségeikért elítélt németeknek.* A tábornok jóindulatu megfontolást ígért.

A keresztény bányamunkások a bányaigazgatók letartóztatását követelik

Helsenkirchenből jelentik: A keresztény bányamunkások szakszervezete azt a javaslatot terjesztette *Stresemann* kancellár elé, hogy *tartóztassák le a ruhr-vidéki tárnki igazgatókat,* mert súlyos vétséget követtek el a birodalmi alkotmány és más törvényes rendelkezések ellen azáltal, hogy a franciákkal tárgyaltak. Berlini jelentés szerint a német főváros munkássága is nagyon izgatott hangulatban van, mert a bányaigazgatók a munkaidő meghosszabbítását írták ki. A kormány táviratilag utasította a bányaigazgatókat, hogy *álljanak el egyelőre a munkaidő meghosszabbításától.*

Meg kell kezdeni a jóváhagyott szállításokat

Ja... gyűlést — a brüsszeli... kijelentette, hogy... az előfeltételek... cselekedetek...

kel bizonyítsa jószándékait. A német kormánynak az volna az első dolga, hogy a német vasutasokat fölszólítsa, hogy nyomban álljanak munkába, a nagyipar pedig kezdje meg a jóvátételi szolgáltatások szállítását. A belga külügyminiszter azt is kifogásolta, hogy még a legutolsó héten is a meg nem szállott Németországból segélyek érkeztek a megszállott területre, mire a német ügyvivő azt válaszolta, hogy ezek a segélyek csupán az átmeneti időre szólnak.

A márka elértéktelenedése

Kedden 6 centimest adtak a zürichi tőzsdén tíz millió német márkáért, szerdán pedig ugyancsinyi márkáért

## Elégtételt kap a suboticei főispán

### Az országos radikális-klub megoldást talált a suboticei főispán-válság elsimítására

A suboticei radikális párt belső válságának megoldása küszöb előtt áll. *Janjics* Vojta dr. vallásügyi miniszter látogatásának következményeként és *Pletikoszits* András dr. főispán sérelmével ugyanis — beavatott helyről szerzett értesítésünk szerint — foglalkozott a radikális képviselői klub hétfői és keddi ülésén és *módot talált arra, hogy a suboticei főispán megmaradjon állásában.*

Mint jelentettük a Subotica városánap megtartott radikális párti értekezleten a vajdasági radikális képviselők egyhangulag olyan határozatot hoztak, hogy *Pletikoszits* főispán részére elégtételt követelnek *Janjics* minisztertől. Ezzel a határozattal foglalkozott a radikális klub hétfői este megkezdett és kedden folytatott ülése, amelyről beogradi jelentés alapján már megirtuk, hogy az bizalmas jellegű volt.

A radikális klub üléséről a suboticei radikális párt vezetőségéhez érkezett jelentések úgy szólnak, hogy a képviselői klub ülésén az aktuális politikai kérdéseken kívül a suboticei miniszteri látogatán is heves vitát keltett és alkalmat adott a kormány elleni támadásokra. Az ülésen részt vett *Jurics* Markó suboticei radikális képviselő is és úgy ő, valamint a többi vajdasági radikális képviselő referáltak a suboticei radikális párt elégedetlenségének okairól, s a vasárnapi suboticei értekezlet határozatáról.

csak 3 centimest fizettek, ami egy nap alatt 50 százalékos áresést jelent. Ennek hatása alatt szerdán Berlinben 330 millió márkára emelkedett a svájci frank, 2,2 milliárdra a dollár és 11 milliárdra az angol font. Egy dinár ára a zürichi paritásban 22 millió márkának felel meg. A devizaárfolyamok szédületes emelkedése folytán az árucikkek ára is egy nap alatt két és háromszorosára emelkedett. A kenyér illója a szabad forgalomban száz millió márká, egy kiló margarin és zsír ára meghaladja a félmilliárd márkát.

Poincaré fogadja a párisi német ügyvivőt

Párisból jelentik: *Poincaré* miniszterelnök szerdán délelőtt fogadta *Boesch* párisi német ügyvivőt. A megbeszélés mintegy félórát tartott.

Bár a klub ülésén jelen volt miniszterek igyekeztek meggyőzni a klub tagjait, hogy *Janjics* miniszter magánterjesztésű látogatást tett csak *Rajcs* Balázs képviselőnél és suboticei látogatása csupán a tárcájába vágó szakkérdésekkel volt kapcsolható, a vajdasági radikális képviselők nem fogadták el ezt a magyarázatot. Erre a klub olyan *határozatot hozott, amely alkalmas a suboticei főispán-válság megoldására.*

Hogy a radikális képviselői klub határozata milyen megoldást foglal magában, azt a radikális párt részéről még titkolják, azonban értesítésünk szerint a klub *gondoskodott arról, hogy Pletikoszits* főispán a kívánt elégtételt megkapja.

A válságnak ilyen értelmű megoldása a suboticei radikális pártban ószimta örömet és meglepetést kelt, bár csak *Jurics* Markó képviselő hazaérkezése után fog maga a párt is tudomást szerezni az elintézés módjáról. Így biztosra vehető, hogy *Pletikoszits* főispán megmarad állásában s hogy a suboticei radikális párt belső elégedetlenségét is sikerüljön fog levezetni.

## Hazatértek a genfi konferenciáról a jugoszláv kiküldöttek

### Jovanovics Vása nyilatkozata a jugoszláv delegáció munkájáról

Beogradból jelentik: A népszövetség genfi üléséről szerdán visszaérkezett Beogradba a jugoszláv delegáció két tagja: *Jovanovics* Vása dr. és *Markovics* Lázár dr. Munkatársunknak alkalma volt beszélgetést folytatni *Jovanovics* Vásával, aki Jugoszlávia képviselőjeként a népszövetség hatodik politikai osztályának tanácskozásain vett részt. Ennek a bizottságnak működéséről *Jovanovics* Vása elmondotta, hogy ebben az esztendőben kevés jelentős kérdésben hozott határozatot ez az osztály, amelynek tanácskozásain résztvett és ugyszólván *nem akadt egyetlen komoly probléma sem, amely Jugoszláviát közelről érintette volna.* A bizottság elé került ügyek között — véleménye szerint a legfontosabb *Etiópia* és *Irország* felvételeinek kérdése volt, amely csak nagyobb vita után rendeződött. A nemzeti kisebbségek helyzetét illetően jelentéktelen kérdések szerepeltek csak a bizottság munkarendjén, amelyek között a legproblematisabb az eszt-ügy volt. Esztországot ugyanis felszámolta a népszövetség, hogy fogadja el és írja alá a kisebbségek

védelméről szóló egyezményt. Az eszték azzal az indoklással, hogy az ország alkotmánya jóval messzebbmenően biztosítja a kisebbségek védelméről szóló egyezményt. Az eszték azzal az indoklással, hogy az ország alkotmánya jóval messzebbmenően biztosítja a kisebbségek jogait, az egyezmény *aláírását megtagadták,* de ígéretet tettek arra, hogy a népszövetségi szerződést tiszteletben fogják tartani.

A nemzeti kisebbségek helyzete

— Ami az utódállamokban élő kisebbségek helyzetét illeti, erre nézve — mondotta *Jovanovics* — a leglényegesebb momentum a tanácskozásoknak *Gilbert* Muray angol delegátus nyilatkozata volt, amelyben kijelentette, hogy *teljesen meg van elégedve a népszövetség által a kisebbségi kérdést illetően folytatott gyakorlattal.* Ez a nyilatkozat azért esett súlyosan latba, mert *Gilbert* Muray volt tudvalevően az, aki a múlt évben betértesztette azt az indítványt, hogy *azokban az országokban, ahol kisebbségek élnek, a népszövetség küldjön ki állandó el-*

lenőző bizottságokat, amelyek összködnék a kisebbségek jogai fölött. Muray indítványát annak idején a csehszlovák és jugoszláv delegátusok erőlyes fellépése buktatta meg.

A magyar kölcsön

Magyarország nemzetközi kölcsönére vonatkozóan *Jovanovics* Vása kijelentette, hogy a Bethlen magyar miniszterelnökkel és *Darudry* külügyminiszterrel *Benes* és *Nincsi* külügyminiszterek közvetlenül tárgyaltak és ő ezeken a tanácskozásokon nem vett részt. A nagyköveti konferencia májusban egyben hozzájárult a Magyarországnak nyújtandó kölcsönhöz, azonban Franciaország és a kisantant kívánságára kikötötték, hogy a kölcsön egy részét jóvátételi célokra vissza lehet tartani. Magyarország ezt nem volt hajlandó elfogadni és közvetlen tárgyalásokat kezdett a kisantant kormányával e feltétel enyhítése céljából. Ugy lát-szik, hogy a megegyezés létre is jön azon az alapon, hogy a kisantantnak a kölcsön felhasználásának ellenőrzésében nagyobb szerep fog jutni. Ezt megelőzően azonban Magyarországnak a szomszéd államokkal helyre kell állítani a kereskedelmi szerződések és egyéb kérdések, főleg a kölcsönös bírói jogsegély tekintetében kötendő egyezményekkel. Hogy ezek a tárgyalások milyen stádiumban vannak, arról — mondotta *Jovanovics* Vása — nincs tudomása.

A hivatalos népszövetségi tárgyalásokon kívül a jugoszláv delegációnak alkalma volt Genfben több mint negyven állam képviselőivel közvetlen érintkezésbe lépni és a *tiumei kérdéssel* nem kötelező, informatív megbeszéléseket folytatni, aminek azért van nagy jelentősége, mert így a világ legtekintélyesebb államférfiai tiszta képet nyertek Fiume ügyében.

Az S. H. S. királyság másik népszövetségi delegátusa, *Markovics* Lázár volt igazságügyminiszter nem volt hajlandó nyilatkozni genfi működéséről, amit azzal indokolt munkatársunk előtt, hogy a jövő hét folyamán nyilvános előadásán fog beszámolni genfi tapasztalatairól és ugyanakkor a sajtó számára is külön expozét fog tartani.

## Elfogták a verseci vasuti pénztár betörőjét

### Kilencvenezer dinár megkerült

Hat hónappal ezelőtt, április elsejére virradó éjszaka ismeretlen tettesek feltörték és kifosztották a vasútállomás közeli pénztárszekrényét. Háromszázötvenezer dinárt vittek el, amely összeget másnap kellett volna kifizetni a vrsaci vasutasok között április havi fizetésük fejében. A vrsaci rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére, azonban a legszorgosabb kutatás sem vezetett a vakmerő betörők nyomára. A nyomozás folyamán több letartóztatás történt, de a letartóztatottak ártatlansága minden esetben kiderült.

Félévi nyomozás után most hétfőn váratlanul kézrekerült a betörés egyik tettese. Revolverlopás miatt a vrsaci rendőrség letartóztatta *Blagojevic* Mária munkásasszonyt, aki kihallgatása alkalmával véletlenül elárulta, hogy tud a vasuti pénztár ellopása felől és megnevezte a tetteseket is *Csopovics* Velimir vrsaci vasuti segédraktáros, valamint *Jovanovics* Jecó és *Jovanovics* Jován állás nélküli csavargók személyében. Az asszony vallomása alapján még hétfőn letartóztatták *Csopovicsot*, aki beismerte, hogy a kasszát a két *Jovanovics* testvér segítségével lopta el és egyik ismerősüknél rejtette el. Később az ellopott pénzből harmincezer dinárért hozat vásárolt, míg kilencvenezer dinár készpénzt a rendőrség megtalált a lakásán. A hiányzó kétszázharmincezer dinár hollétére azt vallotta *Csopovics*, hogy azt a *Jovanovics*-testvérek vették magukhoz.







**NYILTTÉR.**

Tisztelt vevőinket ezennel értesítjük, hogy **Deutsch Mór** utazó gyárunkból kilépett és ennél fogva sem rendelések felvételére, sem inkasszóra nem jogosult.

Sombor, 1923. október hó 1.

„Stella“ szappangyár  
Neiser B. i Drugovi.

**Nyilatkozat.**

Tudatom, hogy a mai nappal Molnár Ferenc urtól csantavéri fűszerüzletét átvettem. A hitelezők felkértem, hogy 8 napon belül jelentkezzenek nálam, mert a később jelentkezőket nem veszem figyelembe.

Pósa Fülöp, Csantavir.

**Kefekötő-szurok**

vagontételben is kapható

**EUGEN KALMÁR**

Kemična Industrija, Sabotica.

7707

Legszebb, legizlésesebb modellek, női- és gyermekruhák, toillettek, kosztümök, télikabátok, Havasy Ilona ujonan megnyitott „Jelena“ női divatteremben készülnek Suboticán, a korzón Aleksandrova ulica 11. szám alatt, Dominusz-házban, Timár fényképész udvarában.

**Hirdetmény.**

A „Baranyavörösmarti Kölcsonös Segélyző Egyesület m. sz.“ (Uzajamno Podupirajuće Društvo kao Zadruga u Zmajovcu, Baranja) igazgatósága ezennel közhirrre teszi, hogy az említett szövetkezet f. évi augusztus hó 29-én Zmajevacon a kereskedelmi törvény és az alapszabályok rendelkezéseinek betartásával megtartott közgyűlésén elhatározta a szövetkezet feloszlását és a négy tagból álló felszámoló bizottságot megválasztotta.

Ennél fogva az igazgatóság a kereskedelmi törvény 249. §-a értelmében a fentnevezett szövetkezet hitelezőit felhívja, hogy a szövetkezettel szemben fennálló követeléseiket jelen hirdetmény közlésétől számított 8 hónap alatt érvényesítsék, mert a szövetkezet fennmaradó vagyona ezen határidő eltelte után a szövetkezeti tagok között a kereskedelmi törvény és alapszabályok értelmében felfog osztatni.

Zmajevac, 1923. évi augusztus hó 29-én.

7672

Az Igazgatóság.

**Önkéntes árverési hirdetmény.**

Alulírottak ezennel közhirrre tesszük, hogy Sentán, a Báló Mihály-féle házban f. hó 14-én d. e. 11 órakor 15 q fehér fűzfavessző és délután 2 órakor a sentai határban Sztipán Mihály-féle földön (Sárgapart mellett) lábon álló 6 (hat) láncc fűzfavessző nyilvános önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek el lesz adva. Az árverésre vonatkozó bővebb feltételek Sentán a Szilvássy-féle vendéglőben megtudhatók.

Bačka-Topola, 1923. okt. 10.

7735

Markó és Kovács Pál.

**FLERTAFASZEN**

ben, vagonrakományként kapható  
nál Novisad, Zeljeznicka  
eliparművek vojvodina  
szereplője. 6671

**Eladó**

Vršac közelében vasútállomástól két km-nyire egy 493 kataszt. holdas **mintagazdaság**

fundus-instruktussal holdanként 15000 dinárért kedvező fizetési feltételekkel. Nagy épületek, kastély, nagy élelőanyag, összes gazdasági felszerelések, 500 m/m gabonával stb. stb.

Közelebbi felvilágosítást ad:

Hacker Károly és Fia Pančevo.

**Új boroshordók**

25—700 literesek, elsőrendű kidolgozás, minden mennyiségben, azonnali szállításra, hi-ként 176 dinártól kezdve

**lagerhordók**

20—50 hl-esek, ajtóval és patenzárral, hi-ként 236 dinártól kezdve ab gyár kaphatók.

Zagrebi Hordógyár R. T.  
képviselője:

Vladislav Zubković, Sombor  
Telefon 234 és 249

**KORZO 11. BIOSKOP**  
CSÜTÖRTÖK

**Jackie Coogan**

7683

**Pero Kolić — Komolac**

(Dubrovnik mellett) cég palackborai:

**EPIDaurus**  
**PERLA DUBROVAČKA**  
**KABINET-RIZLING**  
**DALMATINSKI BORDEAUX**

Kaphatók a subotici raktárból:

**Lepedat & Jovanović**

cégnél Subotica

7687

Kizárólagos képviselők a Vojvodina területére

**BÜNKHASÁBFA**

elsőrendű, száraz, vagonvételben és kicsinyben

**APRITOTT TŰZIFA**

minden mennyiségben házhoz szállítva legolcsóbb árban kapható

**Halász és Társa Subotica**  
Senčanski put 19. (Kalória fátelp.) Telefon: 5-12.

**AUTÓ- és MOTORKERÉKPÁROSOK!**

a „RECORD“

vulkanizálókészülékkel minden tömlő- és köpenydefekt a helyszínen, minden időben a leggyorsabban, tartósan és olcsón kijavítható.  
„BEJA“-BEER, KARLOVAC.

**ELADÓ**

**EGÉSZEN ÚJ HENGERTALOM**

összes épületekkel, nagyon jutányos áron. A malom Szlavóniában forgalmas helyen van. Kérdezősködések: „MALOM“ jelige alatt J. Janić az Interreklam d. d. képviselőjéhez Osijek l., Kapucinska ul. 8. intézendők.

4664

**FŐGÉPÉSZ**

aki nagyobb, Lanz-féle félatabil gőzgépek kezelésében jártas, exploziós gépek javításához, esztergályozás és hengerrovátkáláshoz továbbá autogénforrasztáshoz ért, azonnal felvételük. Ajánlatokat bizonyítványmásolatokkal felszerelve és a fizetési igények feltüntetésével „FŐGÉPÉSZ“ jelige alatt továbbít a kiadóhivatal. —

7665

**S. VUKIČEVIĆ i DRUG**  
VASKERESKEDÉS SOMBOR

TELEFON 73.

MELEGEN SAJTOLT

**ANYACSAVAROK**

2 3 4 5 számban

Ajánlják dusan felszerelt vasárraktárukat

**30—40 HP GŐZGÉP**

kerestetik megvételre kazánnal vagy anélkül.

Ajánlatok BOHN téglagyár címére Džombolj (Bánát) intézendők.



**FÜZŐK**

legujabb szabásu halcsontos — halcsont nélküli gummi- és bebujós fűzők, melltartó, gyomorszorító

**HASKÖTŐK**

orvosok által legujabban elismert és ajánlott szabás szerint készítek. Vidékre slusz- és csipőmért után.

**VIRÁG LEONTIN**

Subotica, Kralj Aleksander ul. 11. szám. Nemzetivel szemben.

**Zsuljevits Tivadar szücsműhelye**

Subotica, Sokolska ulica 15. szám

Elvállal mindennemű szőrmemunkát  
Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

**Korzó** okt. 11-től  
csütörtöktől-  
okt. 14-ig  
vasárnapig

**A papa kedvence**  
vigjáték 5 fővonásban.  
Főszerepben: Jackie Coogan.

**APRÓHIRDETÉSEK**

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszbelvétel melléklendő.

**Főgépész.** Jugoszlávia egyik legnagyobb málmába (a Vojvodinában) szakképzett elsőrangú főgépész mielőbbi belépésre kerestetik. — Csakis elsőrangú e-ők ad-  
kik le ajánlatokat „I. S.” jelleg alatt e lap ki-  
lába. 7731

**Használt motorkerékpár** herestetik megvételre. 2-6 lóerőig. Sterz Jak Džombelj. 7669

**Gyógyszertár nagy forgalommal,** magyar, német lakosu községben, házzal eladó. Cím a kiadóban. 7596

**ZÁLOGINTÉZET** becsülse ékszerekre diszkréten kölcsönt kölveit. Vesz és elad ékszereket, briliánsokat. Tört aranyért legtöbbet fizet. Pátkay, Ivan Antunovic ulica 4., Novák-palota, vasutnál.

**8 HP Ruston,** két éves, alakítás, Gazdasági, golyós cséplővel, 10 HP szívógázmotor darálókó, transzmisszió, köleshántoló, olajprés, igen olcsón sűrűsően eladó. Levélre nem válaszolok. Kovács Béla, Stari-Becej. 7584

**Tűzfű hasáiban és apriva,** házhoz szállítva, legújanyosabbban beszerezhető Makso Schlanger Szent-György templomai szemben, Skotus Viator ulica 82. 7554

**Zongorák,** új, modern vagy átjátszott, kereszturások, részletfizetésre is kaphatók nagy választékban, olcsóbban, mint bárhol. Kain hangszerüzletében Subotica, városház épületében.

**FOGLALKOZÁS**  
Facsztergályos jó munkas allandó munkára felvétetik. Fűz es Weiner Subotica.

**Szerb-magyar gyors- és gépiro férfi vagy nő** felvétetik azonnali belépéssel. Ajánlatokat „Sombor 1923” jellegre a kiadó továbbít. 7724

**Még vezető állásban lévő** állami tisztviselő fiatal nős okt. 15. esetleg november 1-re ipari vagy mezőgazdasági vállalatnál állást keres magyar, német, szerb nyelvismerettel. Szives megkeresést „Jövő” jellegre a kiadóban. 7694

**Munkások és munkások** akkord munkára felvétetik. Ugyanott jó állapotban lévő tizedesmérleg megvételik. Kalória faterap Senčanski put 19. 7743

**Kifutó azonnal** felvétetik, lányok előnyben. Cím a kiadóban. 7737

**Fiatal fűszerkereskedő** segéd harmadélevei gyakorlattal, német, magyar, szerb és szlovén nyelveken beszél, katonai éveit leszolgálta, november elsejére állást keres. Megkeresések Crenšovskomi poštini uradhoz (Prekmurje) küldendők. 7688

**Elsőrendű parkettázókat** huzamosabb időre keres „AKORD” vállalat Beograd, Kosovska ul. 53. szám 7741

**Megvételre keresünk** egy 30 HP lehetőleg Compound gőzgépet Ajánlatokat BOHN Testvérek Velika-Kikinda címre kéretnek. 7728

**Kerestetik megfelelő** gyakorlattal bíró utasági inas. Bizonyítvány másolatokkal fejszereit ajánlók olyonok részéről kik szerbül is tudnak Vlasteljinstvo Dalj címre intézendők. 7730

**Gyakornok fakeskedésbe** felvétetik, Palóc Mór Subotica. Helybeli előnyben. 7684

**Somborban** mérlegképes könyvelő me lékfoglalkozást keres. Cím: Miladjev könyvkereskedésében Sombor. 7734

**Szabómunkásokat,** elsőrendű önálló nagymunkásokat felvesszünk allandó műhelybeni foglalkozásra. Kramer Antal és Társa Subotica. 7662

**Irodahelyiség** három helyiségből álló, üzletnek is alkalmas, a város központjában azonnal átadó. Cím megtudható a Kurir hirdetési irodában (Telefon 5-14).

**Gyermekleányt,** horvát, német nyelvtudással keresek 4 éves leányomhoz, aki a házi munkában is segítene. Cím a kiadóban.

**Főmolnár,** 30 éves, nős, rendszerető állást keres mielőbbi belépésre. Üzemvétel és eladás miatt állást változtatna jó bizonyítványokkal. Beszél szerbül, magyarul és németül. Sretén Rakić főmolnár Moravici, Srem. 7733

**Fűszerkereskedőségéd** csak is elsőrangú detailista és gyakornok középsiskolával felvétetik Sugár Manónál. 7746

**Kocsis,** szorgalmas, józan, felvétetik Béliparban, Halasi-uton. 7740

**Vaskereskedő tanonc** és kifutófiu felvétetik. Ugyanott elegánsan berendezett butorozott szoba kerestetik. Medjanski i Drug Subotica. 7741

**Ügyes mindenleányt,** ki a főzéshez is ért, azonnali belépésre keresek. Cím a kiadóban. 7721

**VÉTEL-ELADÁS**  
Készülékűvek valódi Rojes. természetes kövek különböző átméretben és vastagságban olcsón kaphatók Živko Čokov Vel.-Kikinda.

**Török- és szalmazutengelyeket** gyorsan, olcsón, felelősség mellett készít Kozma Imre gépműhely. Csantavir; ugyanott 17 mm vastag acél drótkötél eladó, 420 méter hosszú. 7518

**RÉVAI ADOLF SUBOTICA**  
Csirkepiac, (kisköz) Telefon 551.

Fával égetett elsőrendű olcsó építőmész, bementi kőből égetett darabosmész, beocini portland cement, száraz vellazott faszén, vagon-  
teiben és kicsinyben 7003

**FASZÉN CSOMAGOLVA IS KAPHATÓ!**

**SZŐRMEVÁSÁR**  
NAGYMENNYISÉGÜ SZŐRMEÁRU ÉRKEZETT.

Skunks-, Perzsa-, Biber-, Nutria-, Bibrett-, mindenfajta róka-, Szilakin, oppeson-, vadmacska-, brabant-, szőrmébélés a legfinomabbtól a legolcsóbbig, bárányszer és minden e szakmába vágó áruk. Kérem tisztelt vevőimet, hogy megrendelésüket különösen szőrmekabátokra saját érdekükben már most eszközöljék. Vidéki megrendeléseket elfogadok SZÜCSÖK a szezon beállta előtt vásároljanak. Győződjön meg áraink versenyképességéről. Nagyban! Kicsinyben! Vásárlás nem kötelező!

**GOLDSTEIN ANTAL**  
SZŐRMEÁRUHÁZA SUBOTICA  
STROSSMAYEROVA U. 5. (HUSPIAC) 6167

okt. 11-től  
csütörtöktől-  
okt. 14-ig  
vasárnapig

**Lifka**  
ARCÜBASEV híres regénye után  
**SANIN**  
dráma 5 fővonásban.  
Főszerepben: Lya Mara.

Törmelék nickelt, rozet, alumíniumot és rétegfémet legmagasabb áron vesz Martinovic D. D. Kula.

**Boroskordók,** kádak, vas-tartályok jékarban olcsón kaphatók. Bővebbet Földes ruházeti. 7744

**Asztalos gépműhely** eladó. Kirchnergyártmányú egyengető gyatológép, késésítő gépezet, körfűrész, szalagfűrész 2 méter kossu forgalek, 5 HP villanymotor, hozzávaló szjazattal. — Üzemben megtekinthető: Hussák Pál Mokrin. 7738

**Jegygyűrűk** és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbban kaphatók  
**ÁDÁM**  
ékszerésznél Subotica Rudics u/c 6. Tört aranyt a legtöbbet fizeték.

**Kersek** kisebb lyukasztó (perforáló) gépet megvételre. Miladjev könyvkereskedő Sombor. 7733

**Megvételre kerestetik:** Napi 50-100 métermáza telje stőképeségű malom berendezés és jókarban levő gőzeke. Ajánlatok Sebestyén Gyula Sombor intézendők. 7729

**GABONA-, PÉK-KENYÉRLAPÁT,** mindenféle nyel száraz búkkfából beszerezhető  
Danilo Gergurov i Sin Sombor Telefon 125. Alapítva 1821.

Varrónők figyelmébe! Legújabb és legolcsóbb divatlapok nagy választékban kaphatók Wilhelm könyvkereskedésben Subotica n, Huspiac. 7736

**Eladó 12 HP** szívógázmotor, két pár kövel, szjazattal. Megtekinthető Pecho Károlynál Padej. 7713

**Eladó birtok!**  
Brčko közelében 60-70 holdas birtok lakóházzal, melléképületekkel, fundus instruktussal olcsón eladó. Érdeklődők forduljanak: Tješić Gustavhoz Brčko. 7463

**Különbefajta,** irodának alkalmas szoba kiadó Vojvodina, Vilsonova ulica 10. 7652

**Somborban a Radišić ul. 23. sz. a.** üzlethelyiség fűszer üzlet részére kiadó.

**Folyó hó 2-án** eltűnt 14 éves Belovits József nevű fiam, szürke ruhában, ugyan olyan szürke sapkában. Ha valaki tud róla, értesítse a II. kori rendőrséget, vagy Belovits Istvánnal, Skotus Viator ulica 55. 7715

**Ügyes himzőlányokat** felvesszek. Cím a kiadóban.

**BIOSKOP KORZO Jackie Coogan** a világhírű gyermekszínészszel  
**A PAPA KEDVENCE** Vigjáték

**BIOSKOP LIFKA Arcübasev** világhírű regé  
**SANIN** Főszereplő: LYA MARA

Október 11-től 14-ig csütörtöktől vasárnapig

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC - Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Laphadó R.-T. körtörvényében Subotica.